

ČESKÁ
LÉKAŘSKÁ
SPOLEČNOST
J. E. PURKYNĚ

CZECH
MEDICAL
ASSOCIATION
J. E. PURKYNĚ

SPOLEČNOST INFEKČNÍHO LÉKAŘSTVÍ
SOCIETY FOR INFECTIOUS DISEASES

Příloha č. 4 (ze 17.5.2023)

Doporučeného postupu péče o dospělé infikované HIV a postexpoziční profylaxe infekce HIV
Informace pro člověka infikovaného lidským virem imunodeficiency (HIV)

Bylo zjištěno, že jste infikován/a virem, který může vyvolat závažnou poruchu obranyschopnosti zvanou AIDS. Člověk infikovaný HIV může být **zdrojem nákazy pro druhé osoby**. Virus se přenáší:

- krví
- pohlavním stykem
- z matky na dítě v průběhu těhotenství, porodu a při kojení

Tímto poučením Vás informujeme, že:

- **nesmíte být dárce** krve, spermatu, mateřského mléka, orgánů a tkání
- **nesmíte s nikým sdílet** injekční jehly, stříkačky, roztok drogy ani další vybavení používané k přípravě a nitrožilnímu užití drog
- **nesmíte s nikým sdílet** zkrvavené předměty, jako jsou nástroje pro tetování či piercing, manikúru, pedikúru, holení a čištění zubů
- v případě **potřísnění předmětů Vaší krví** (například při poranění, krvácení z nosu či menstruaci) musíte zajistit jejich bezpečnou likvidaci, vyvaření či dezinfekci
- musíte se řídit zásadami **bezpečnějšího sexu**, které snižují riziko šíření sexuálně přenosných chorob, zejména:
 - **používejte kondom** při pohlavním styku do pochvy i konečníku
 - použijte lubrikant (na vodní či silikonové bázi, nikoliv olejové)
 - vyvarujte se ejakulace semene do úst při orálním sexu
 - chraňte sebe i partnera před kontaktem s krvácejícími dásněmi, vředy či trhlínami v ústech, genitálu či konečníku
 - vyvarujte se krvavých sexuálních praktik, při nichž dochází k poranění kůže a sliznic
 - nevěnujte se sexuálním aktivitám pod vlivem alkoholu a drog
 - snažte se vybudovat trvalý partnerský vztah a nestřídat sexuální partnery.

Pravidelné užívání protivirotických léků a dosažení stavu, kdy virus není prokazatelný v krvi, vede k významnému snížení nakažlivosti. **Nechráněný pohlavní styk (bez kondomu)** může osoba nakažená virem HIV provozovat výhradně za podmínky, že je nejméně šest měsíců na účinně

protivirové léčbě s aktuálně opakovaně (nejméně 2x za posledních 6 až 12 měsíců) doloženou nedetekovatelnou přítomností viru v krvi při dispenzárním vyšetření lékařem HIV centra. Pokud se pro tento postup rozhodnete, je vhodné, aby to bylo v monogamním vztahu a s vědomím partnera. **Dodržování** výše uvedených **zásad bezpečnějšího sexu** (včetně pravidelného užívání kondomu) je však výhodné pro všechny HIV pozitivní osoby i pro jejich partnery. Omezí riziko přenosu HIV či jiné sexuálně přenosné choroby na druhou osobu i riziko nakažení sama sebe (např. virem HIV odolným k lékům nebo virem hepatitidy).

Pokud byste svým chováním úmyslně či z nedbalosti způsobil/a šíření nakažlivé nemoci nebo zvýšil/a nebezpečí rozšíření, vystavujete se **nebezpečí trestního stíhání** dle ustanovení Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. (§152 Šíření nakažlivé lidské nemoci, §153 Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti).

Měl/a byste **vyzvat svého sexuálního partnera** – partnerku – partnery, aby se podrobili **vyšetření na přítomnost viru HIV**. Zabráníte tak případnému dalšímu šíření nákazy a umožníte infikovaným osobám včasné zahájení léčby. Nechcete-li o své HIV pozitivitě informovat své sexuální partnery, sdělte lékaři HIV centra nebo epidemiologovi krajské hygienické stanice kontakt a my je oslovíme sami, aniž bychom sdělovali jakékoliv informace o Vás jako zdroji této informace.

K přenosu viru HIV nedochází běžným kontaktem v domácnosti, na pracovišti či ve školním kolektivu. Můžete sdílet s dalšími osobami bez omezení kuchyň, koupelnu, toaletu, hromadná stravovací i ubytovací zařízení, bazén a podobně. Samotná infekce HIV není důvodem k žádnému omezení v pracovním procesu – **můžete vykonávat jakékoliv povolání**, pokud mu nebrání jiné zdravotní obtíže nebo nařízené opatření orgánu ochrany veřejného zdraví.

Máte **právo na poskytnutí potřebné zdravotní péče** všech lékařských oborů včetně stomatology za běžných podmínek a v plném rozsahu. Zdravotničtí pracovníci jsou **povinni zachovávat o Vašem zdravotním stavu zákonem předepsanou mlčenlivost**. Informace o HIV pozitivitě se nesdělují zaměstnavateli, škole ani pracovníkům sociálních či pobytových služeb.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, vám v § 53 ukládá:

(1) Fyzické osoby po nákaze vyvolané virem lidského imunodeficitu, pokud jim nebo jejich zákonným zástupcům byla tato skutečnost lékařem sdělena, jsou povinny:

- a) **podrobit se léčení, lékařskému dohledu, potřebnému laboratornímu vyšetření a dalším protiepidemickým opatřením; povinnost podrobit se léčení se nevztahuje na fyzickou osobu po nákaze vyvolané virem lidského imunodeficitu ve stavu těžkého onemocnění,***
- b) **dodržovat poučení lékaře o ochraně jiných fyzických osob před přenosem infekčního onemocnění, jehož jsou nosiči,***
- c) **nevykonávat činnosti, při nichž by vzhledem ke svému nosičství ohrožovaly zdraví jiných fyzických osob,***
- d) **informovat lékaře před vyšetřovacím nebo léčebným výkonem a při přijetí do ústavní péče o svém nosičství; pokud má nosič poruchu vědomí, učiní tak ihned, jakmile mu to jeho zdravotní stav umožňuje,***
- e) **sdělit své nosičství poskytovateli zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, který vypracovává posudek před uzavřením smlouvy o poskytnutí pobytové služby v zařízení sociálních služeb podle zvláštního právního předpisu,***
- f) **oznamovat registrujícímu poskytovateli zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, osobní údaje (jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého a přechodného pobytu), údaje o zaměstnání a změny v těchto údajích.***

Na závěr bychom Vám chtěli doporučit, abyste ve vlastním zájmu docházel/a na **pravidelné kontroly v HIV centru** (zpravidla jde o návštěvu lékaře každé 3 měsíce a krevní testy jednou za půl roku) a **užíval/a pravidelně doporučené léky**. Lékařská věda zatím neumí virus HIV úplně odstranit z organismu. Včasná diagnóza, dlouhodobé užívání protivirových léků a pravidelné kontroly zdravotního stavu ale zabrání rozvoji AIDS a umožní Vám prožít spokojený a plnohodnotný život.

Byl/a jsem dnes poučen o své infekci HIV, možnostech jejího šíření a jak tomuto šíření předcházet a byly mi poskytnuty další výše uvedené informace. Poučení jsem porozuměl/a, měl/a jsem možnost se na vše zeptat.

Jméno a příjmení: Podpis: Dne:

Poučení provedl: Podpis: Dne:

Případný důvod odepření podpisu:

Text poučení byl schválen pracovní skupinou lékařů HIV center České republiky.